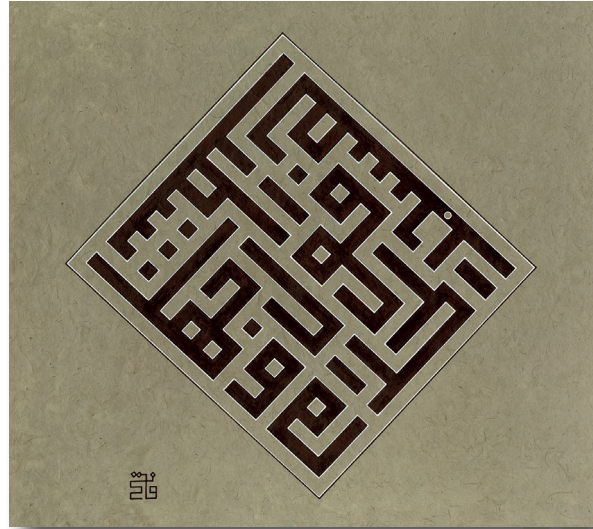

1.7. Kiblenin Değişmesi

Resul-i Ekrem Medine'ye Hicret edince kible olarak **Mescid'i Aksa**'ya doğru yönelmesi emredilmişti. On yedi ay kadar sonra **“(Ey Muhammed!) Biz senin yüzünün göğe doğru çevrilmekte olduğunu (yücelerden haber beklediğini) görüyoruz...”** şekliyle başlayan ayette Peygamber Efendimizin arzusunun Kâbe'ye yönelmek olduğu ifade edilmiş, ayetin devamında **“... İşte şimdi, seni memnun olacağın bir kibleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzlerinizi o tarafa çevirin...”**¹⁷ emriyle de kible, Kâbe olarak değiştirilmiştir. Hicretin ikinci yılında Selemeoğulları mescidinde öğle namazı kılmakta iken gelen bu emir dolayısıyla Peygamberimiz **(s.a.v.)** Kudüs'e doğru başladığı namazı Kâbe'ye doğru tamamlamıştır. Bu olayın hatırasına **Selemeoğulları mescidi** **“Mescid-i Kibleteyn”** diye isimlendirilmiştir.¹⁸

Kible Kudüs'e doğru iken “Muhammed ve ashâbı kiblenin neresi olduğunu bilmiyorlardı, biz onlara yol gösterdik.” gibi sözlerle Müslümanlara sataşan Yahudiler kible Kâbe'ye çevrilince de ileri geri konuşmaya başladılar.¹⁹ Onların tavırlarına cevap olarak Allah Teâlâ şöyle buyurdu: **“İnsanlardan bir kısım beyinsizler ‘Yönelmekte oldukları kiblelerinden onları çeviren nedir?’ diyecekler. De ki: Doğu da batı da Allah'ındır. O dilediğini doğru yola iletir. İşte böylece sizin insanlığa şahitler olmanız, Resul'ün de size şahit olması için sizi mutedil bir millet kıldık. Senin (arzulayıp da şu anda) yönelmediğin kibleyi (Kâbe'yi) biz ancak Peygamber'e uya-**

Görsel 4.2: Bakara suresi, 149. ayet
(Hat: Fatih Özkafa)

16 İbn Şebbe, Târîhu'l-Medîne, C 1, s. 304-305; Kettânî, Hz. Peygamber'in Yönetimi, C 2, s. 45.

17 Bakara suresi, 144. ayet.

18 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 208.

19 Taberî, Târîh, s. 345.

nı, ökçeleri üzerinde geri dönenden ayırt etmemiz için kible yaptık. Bu, Allah'ın hidayet verdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı asla zayi edecek değildir. Zira Allah insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir.”²⁰

20 Bakara suresi, 142-143. ayetler.

21 İbn Habîb, Kitabu'l-muhabber, s. 271.

22 Ebu Dâvûd, Harac ve'l-imâre, 22-23.

23 Dinî Terimler Sözlüğü, s. 106, 332.